

ПАЛАЖЭННЕ

аб конкурсе навукова-даследчых работ “Светлы след будзе вечна жывы” (да 135-годдзя Максіма Багдановіча)

1. Агульныя палажэнні

Конкурс навукова-даследчых работ сярод навучэнцаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі Рэспублікі Беларусь, навучэнцаў устаноў прафесійна-тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай адукацыі, студэнтаў ВНУ (далей – Конкурс), прымеркаваны да 135-годдзя класіка беларускай літаратуры Максіма Багдановіча – сумесная ініцыятыва рэдакцыі часопіса “Роднае слова”, Літаратурнага музея Максіма Багдановіча, Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, скіраваная на захаванне духоўнай спадчыны народа, грамадзянска-патрыятычнае выхаванне і развіццё навукова-даследчых здольнасцей навучэнцаў і студэнтаў, папулярызацыю творчасці Максіма Багдановіча.

1.1. Мэты конкурсу:

- выяўленне і заахвочванне таленавітай моладзі; прадстаўленне дадатковых магчымасцей для яе самарэалізацыі; фарміраванне матывацыі да ўдзелу ў навукова-даследчай дзейнасці;
- дэманстрацыя і прапаганда найлепшых інтэлектуальных дасягненняў навучэнцаў і іх педагогаў; досвед працы ўстаноў адукацыі па арганізацыі навукова-даследчай дзейнасці;
- адбор удзельнікаў для моладзевай секцыі Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі “Прастора творчасці”, прымеркаванай да 135-годдзя Максіма Багдановіча (адбудзецца ў лістападзе 2026 г. у Літаратурным музеі Максіма Багдановіча).

1.2. Арганізатарамі Конкурсу з’яўляюцца рэдакцыя часопіса “Роднае слова”, Літаратурны музей Максіма Багдановіча, Інстытут літаратуразнаўства імя Янкі Купалы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі (далей – Арганізатары).

1.3. Удзельнікамі Конкурсу і аўтарамі навукова-даследчых работ могуць быць навучэнцы X–XI класаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі Рэспублікі Беларусь; навучэнцы ўстаноў прафесійна-

тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай адукацыі; студэнты ВНУ, якія падрыхтавалі пісьмовую навукова-даследчую работу ў межах прапанаваных тэматычных кірункаў (п. 2.3) і ў адпаведнасці з патрабаваннямі да афармлення. Колькасць удзельнікаў не абмежавана. Матэрыялы на конкурс дасылаюць самі ўдзельнікі або педагогі-кіраўнікі.

1.4. Для правядзення Конкурсу ствараецца конкурсная камісія, якую фарміруюць Арганізатары Конкурсу.

Конкурсная камісія публікуе Палажэнне аб Конкурсе з умовамі ўдзелу, патрабаваннямі да прадстаўленых работ, тэрмінамі і іншай неабходнай інфармацыяй; арганізуе прыём конкурсных работ, іх экспертызу і ацэнку; вызначае і аб'яўляе лаўрэатаў конкурсу, якія запрашаюцца для ўдзелу ў працы моладзевай секцыі Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі “Прастора творчасці”, прымеркаванай да 135-годдзя Максіма Багдановіча.

1.5. Навукова-даследчыя працы лаўрэатаў конкурсу, якія, на думку Арганізатараў, уяўляюць навуковую каштоўнасць, могуць быць апублікаваны ў часопісе “Роднае слова”, а таксама ў зборніку дакладаў канферэнцыі. Аўтарскія правы захоўваюцца за аўтарам.

2. Парадак правядзення конкурсу

2.1. Конкурс праводзіцца з 15 мая да 10 лістапада 2026 г. у два этапы:

Прыём работ пачынаецца з дня апублікавання Палажэння аб Конкурсе і завяршаецца 18 кастрычніка 2026 г.

Экспертыза і ацэнка конкурсных работ, вызначэнне лаўрэатаў – з 19 кастрычніка да 8 лістапада 2026 г.

Аб'яўленне лаўрэатаў Конкурсу – не пазней за 10 лістапада 2026 г.

2.2. Кожны ўдзельнік ці група ўдзельнікаў (не больш за 2) можа падаць на конкурс не больш як адну навукова-даследчую работу. Магчымы мультымедычныя дадаткі, якія прадстаўляюцца ў электронным выглядзе.

2.3. Прымаюцца работы, падрыхтаваныя ў межах наступных тэматычных кірункаў:

- Максім Багдановіч: новае прачытанне літаратурнай класікі;
- Актualізацыя творчасці Максіма Багдановіча ў моладзевым асяродку;
- Кірункі пошуку новых звестак пра Максіма Багдановіча;
- “І прад высокую красою...”: жаночыя вобразы ў творчасці Максіма Багдановіча;
- Максім Багдановіч і вобразы яго твораў у сучаснай беларускай культуры;
- Штучны інтэлект як інструмент даследавання і папулярнавання беларускай літаратуры;
- Мой ідэальны літаратурны музей.

2.4. Структура конкурснай работы.

Тытульны ліст павінен змяшчаць:

- назву ўпраўлення адукацыі аблвыканкама (камітэта па адукацыі), аддзела адукацыі, спорту і турызму і навучальнай установы;
- тэму навукова-даследчай работы;
- прозвішча, імя, імя па бацьку аўтара(ў) (поўнаасцю);
- месца вучобы, клас, паштовы адрас і тэлефон установы адукацыі;
- прозвішча, імя, імя па бацьку кіраўніка(оў) (поўнаасцю), пасаду, кваліфікацыйную катэгорыю, нумары тэлефонаў (хатні, мабільны);
- хатні адрас, электронны адрас, нумары тэлефонаў (хатні, мабільны) удзельніка(аў).

Анотацыя – павінна раскрываць сутнасць навукова-даследчай работы, яе мэту, задачу, метады даследавання, атрыманыя вынікі, іх навізну і сферу прымянення; аб’ём – не больш за палову старонкі.

Тэкст навукова-даследчай работы – афармляецца ў выглядзе навуковага артыкула, які павінен быць выразна структураваны,

змяшчаць ясную пастаноўку праблемы, прапанову шляхоў да яе вырашэння і канкрэтныя вынікі праведзенага даследавання.

Спіс літаратуры – падаецца ў адпаведнасці з пастановай ВАК РБ ад 25.06.2014 №159 (у рэдакцыі загадаў ВАК РБ 01.10.2024 № 230, 13.10.2025 № 206): <https://vak.gov.by/node/8026>.

2.5. Патрабаванні да афармлення конкурсных работ.

Аб’ём конкурснай работы – не больш за 5 старонак друкаванага тэксту (без уліку тытульнага ліста, анатацыі, спіса літаратуры), набранага ў тэкставым рэдактары MS Word. Шрыфт Times New Roman, кегль 14, інтэрвал – 1,0 (без знакаў пераносу), абзац – 1,25 см. Параметры старонкі: справа – 10 мм, злева – 30 мм, зверху і знізу – па 20 мм. Фармат файла .doc ці .docx. Нумары старонак прастаўляюцца зверху па цэнтры.

Спасылкі ў тэксце падаюцца ў квадратных дужках. Першая лічба – нумар крыніцы ў спісе літаратуры, другая – нумар старонкі. Нумар крыніцы і нумар старонкі раздзяляюцца коскай, напр.: [3, 145], нумары крыніц – кропкай з коскай, напр.: [4; 9; 12], [4, 56; 7, 167–168]. Бібліяграфічныя крыніцы падаюцца пасля слова “Спіс літаратуры” ў алфавітным парадку.

Тытульны ліст, анатацыя, тэкст работы і спіс літаратуры павінны быць захаваны адным файлам, назва якога складаецца з прозвішча канкурсанта і слова “тэкст”. Напрыклад: Шычко_тэкст.

Усе дадаткі дасылаюцца ў адным лісце асобнымі файламі з імем, якое складаецца з прозвішча канкурсанта і слова “дадатак” (Шычко_дадатак). Мультымедычныя дадаткі (калі ёсць) павінны быць выкананы ў праграме MS PowerPoint; сканаваныя архіўныя матэрыялы (калі ёсць), малюнкi і фотаздымкі захаваны ў фармаце JPEG.

2.6. Конкурсныя работы павінны быць прадстаўлены як у папяровым, так і ў электронным выглядзе.

2.6.1. Папяровы варыянт работы з пазнакай “На конкурс”

дасылаецца на адрас: 220035, г. Мінск, пр. Пераможцаў, 47, корп. 1, пад’езд 2, рэдакцыя часопіса “Роднае слова”.

Электронны варыянт – на e-mail: rs-konkurs@yandex.by.

Выдаткі, звязаныя з прадстаўленнем матэрыялаў на конкурс, аплачваюцца яго ўдзельнікамі самастойна. Работы, дасланыя на конкурс, аўтарам не вяртаюцца.

2.7. Для ўдзелу ў конкурсе неабходна падаць заяўку па форме, якая змешчана па спасылцы: <https://forms.gle/cFjwxkSQMMhqE1qX9>.

Сваёй заяўкай удзельнік пацвярджае аўтарства і згоду з умовамі правядзення конкурсу.

2.8. Работы, атрыманыя пасля 18 кастрычніка 2026 г., да ўдзелу ў конкурсе не прымаюцца.

2.9. Экспертызу работ праводзіць конкурсная камісія (журы) пасля заканчэння прыёму работ. Журы фарміруюць Арганізатары конкурсу.

2.10. У склад журы ўваходзяць прадстаўнікі Арганізатараў, а таксама іншых зацікаўленых арганізацый па запрашэнні Арганізатараў конкурсу. Узначальваюць журы прадстаўнікі Арганізатараў.

2.11. Экспертыза работ праводзіцца па крытэрыях, пералічаных у раздзеле III гэтага Палажэння. Журы мае права адхіліць ад удзелу ў конкурсе работы за плагіят, нізкую якасць выканання ці невыкананне патрабаванняў конкурсу.

2.12. Узнагароджанне пераможцаў конкурсу адбудзецца падчас удзелу ў працы моладзевай секцыі Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі “Прастора творчасці”, прымеркаванай да 135-годдзя Максіма Багдановіча. Пераможцы атрымаюць ад Арганізатараў пісьмовае запрашэнне на канферэнцыю, якая адбудзецца ў лістападзе 2026 г. у Літаратурным музеі Максіма Багдановіча.

2.13. Вынікі конкурсу будуць надрукаваны ў лістападаўскім нумары часопіса “Роднае слова” за 2026 г. Права першай публікацыі вынікаў конкурсу належыць выключна Арганізатарам.

3. Крытэрыі экспертызы конкурсных работ

3.1. Пры правядзенні экспертызы конкурсных работ камісія (журы) ацэньвае:

- актуальнасць і навізну (аргументацыя неабходнасці правядзення даследавання, раскрыццё рэальнай патрэбы ў вывучэнні тэмы);
- навуковасць (карэктнасць ужывання тэрмінаў, паняццяў, фармулёвак);
- праблемнасць (тэма павінна мець даследча-пошукавы характар);
- дакладнасць (адпаведнасць фактам, якія аб’ектыўна існуюць у навуцы);
- арыгінальнасць (уласны падыход да выбару тэмы і яе раскрыцця);
- змястоўнасць (збалансаванасць зместу і формы матэрыялу);
- ступень выкарыстання архіўных крыніц (першакрыніц);
- адпаведнасць выкладу матэрыялу нормам сучаснай беларускай літаратурнай мовы;
- адпаведнасць патрабаванням да афармлення конкурсных работ.

4. Дадатковыя ўмовы

4.1. У Палажэнне могуць быць унесены змены, якія зацвярджаюцца Арганізатарамі.

4.2. Змены ў Палажэнні ўступаюць у сілу з моманту іх апублікавання.

4.3. Удзельнікі конкурсу на падставе гэтага Палажэння накіроўваюць работы з ведама кіраўнікоў работ або кіраўнікоў навучальнай установы. Дадатковага загада на ўдзел навучэнца ў конкурсе ад навучальнай установы ці раённага (гарадскога) аддзела адукацыі не патрабуецца.